Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Curicheru Valeriu
Dosarul nr. 2r-2838/24 (2-24093945-02-2r-01112024)

D E C I Z I E

20 martie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Marina Anton
Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei:

La 20 august 2024 avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 august 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 171 alin.(2) Cod de procedură civilă. S-a remis în adresa avocatului Terziman Alexandru încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate, și s-a explicat faptul că restituirea cererii de

chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat integral neajunsurile.

Solicitarea recurenților:

La 25 octombrie 2024, avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena a invocat că încheierea este lipsită de careva motivare, iar concluziile judecătorului în privința restituirii cererii de chemare în judecată sunt subiective și neargumentate.

Susține că în motivarea încheierii judecătorul menționează: *"Reieşind din circumstanţele indicate, luând în consideraţie că judecătorul i-a explicat persoanei care a depus cererea că în cazul în care neajunsurile menţionate nu vor fi lichidate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că termenul de 7 (șapte) zile acordat pentru lichidarea neajunsurilor a expirat, iar potențialul reclamant nu a îndeplinit cerințele enumerate judecătorul ajunge la concluzia de a restitui cererea de chemare în judecată",* fapt care nu corespunde adevărului, or avocatul reclamantei conformându-se cu încheierea din 28 august 2024 a înlăturat toate neajunsurile constatate.

La fel, susține că reclamantul este beneficiar al asistentei juridice garantate de stat, în acest sens fiind desemnat apărătorul Alexandru Terziman prin decizia Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului National pentru asistentă juridică garantată de stat 2301/ACC din 02.08.2024, acesta urmând a fi scutit de taxa de timbru.

La materialele cauzei a fost anexată decizia Oficiului Teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru asistență juridică garantată de stat 2301/ACC din 02.08.2024, astfel, încât reișind din prevederile legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 Balan Elena urmează a fi scutită de la plata taxei de timbru.

Deși instanța invocă că anexele nu au fost prezentate într-un număr egal de copii, acest fapt nu corespunde adevărului, or numărul copiilor la momentul depunerii acțiunii civile a fost efectuat multiplicat în număr egal de înscrisuri cât pentru instanța de judecată, cât și pentru pârâtul Ministerul Justiției.

Totodată, potrivit prevederilor art. 4 al Legii nr. 87/2011 privind repararea de

către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești “ (2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărîrii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. (3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărîrii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

În speță, reclamantul invocă încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a unei hotărâri judecătorești, iar toate circumstanțele invocate în prezenta acțiune au fost în egală măsura multiplicate atât pentru instanța de judecată cât și pentru pârului Ministerul Justiției.

Menționează că în acțiunea formulată reclamanta Balan Elena invocă încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și anume hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 02.07.2018, care începând cu 2020 până în prezent nu este executată pe o durată de 4 ani.

Ca urmare a încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, reclamanta a suferit un prejudiciu moral al cărui cuantum îl apreciază la suma de 400 000 lei.

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 02.07.2018, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, s-a recunoscut ilegal refuzul Primarului corn. ***** nr. 02/37-331 din 03.06.2016; S-a obligat Primarul com. ***** să stabilească hotarele fixe ale terenului numărul cadastral 3157105.299 cu suprafața de 0.1806 ha, cu terenul vecin amplasat în corn. *****, str. ***** 55, ce-i aparține Svetlanei Balan și terenul vecin amplasat în corn. *****, str. ***** nr. 51, ce-i aparține Ecaterinei Popa, cu instalarea liniei de demarcare a hotarelor, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, (f.d. 195, 198-200 vol. I)

Atrage atenția că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani 02.07.2018 are următorul conținut. „Se obligă Primarul corn. ***** să stabilească hotarele fixe ale terenului numărul cadastral 3157015.299 cu suprafața de 0,1806 ha cu terenul vecin amplasat în com. *****, str. ***** nr. 55 ce-i aparține Svetlanei Balan și terenul vecin amplasat în com. *****, str. ***** nr. 51 ce-i aparține Ecaterinei Popa cu instalarea liniei de demarcare a hotarelor.

Ulterior, la 15.11.2022 Balan Elena s-a adresat către executorul judecătoresc

Gîlcă Iurie pentru executarea silită a titlului executoriu nr. 2-992/2017 din 01.07.2018, emis de Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, prin care se obligă Primarul com. ***** să stabilească hotarele fixe ale terenului cu nr. cadastral 3157105.299 cu suprafața de 0,1806 ha, cu terenul vecin amplasat în com. ***** str. ***** 55 ce-i aparține Svetlanei Balan și terenul vecin amplasat în com. ***** str. ***** nr. 51 ce-i aparține Valentinei Popa, cu instalarea liniei de demarcare a hotarelor. Prin încheierea nr. 087-367/2022 executorul judecătoresc a refuzat intentarea procedurii de executare în baza titlului executoriu nr. 2- 992/2017 din 01.07.2018, emis de Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

În asemenea circumstanțe începând cu octombrie 2020 până în prezent documentul executoriu nr. 2-992/2017 nu este executat fiind invocate de către executorii judecătorești varii motive formale care încalcă dreptului reclamantei Balan Elena la executarea într- un termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost emisă la 10 septembrie 2024 și a fost recepționată de către reprezentantul recurentei la 10 octombrie 2024, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, (f. d. 167).

Astfel, recursul declarat de avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024 se consideră a fi depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (2) şi (3) din Codul de procedură civilă recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin. (1).

Conform art.171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În temeiul art.171 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat că, la 20 august 2024, Balan Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 august 2024 nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiindu-i explicat reprezentantului potențialei reclamante despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată indicate în partea motivatoare a încheierii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de către Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, în temeiul art.171 alin. (2) Cod de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând situaţia de fapt din prezenta speţă în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, consideră că concluzia instanței de fond privind restituirea cererii de chemare în judecată este în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul relevă că la verificarea exigențelor impuse de prevederile Codului de procedură civilă, la cererea de chemare în

judecată depusă de avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena, instanța de fond a notat că reclamantul urmează să-și concretizeze circumstanțele pe care îşi întemeiază pretențiile, să prezinte înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată în număr egal pentru a fi înmânate pârâtului și într-o stare lizibilă, să prezinte dovada de plată taxei de timbre.

Prin urmare, prima instanță a aplicat prevederile art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, și nu a dat curs cererii, comunicând potențialului reclamant despre necesitatea înlăturării neajunsurilor menționate.

În acest sens, la 03 septembrie 2024, avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena a depus prin intermediul poștei electronice, cerere de înlăturare a neajunsurilor (f.d. 150-159).

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 167 alin. (1) lit. a.) Cod de procedură civilă au fost respectate, reclamantul, concretizându-și circumstanțele pe care îşi întemeiază pretențiile, și prezentând înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată în număr egal pentru a fi înmânate pârâtului, acestea fiind lizibile.

Totodată, Colegiul menționează că deoarece reclamanta Balan Elena este beneficiară a asistentei juridice garantate de stat, în acest sens fiind desemnat apărătorul Alexandru Terziman prin decizia Oficiului teritorial Chișinău al Consiliului National pentru asistentă juridică garantată de stat 2301/ACC din 02.08.2024, acesta este scutită de achitarea taxei de timbru.

Prin urmare prevederile art. 167 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă la caz sunt inaplicabile.

Acestea fiind stabilite, Colegiul judiciar consideră greșită soluția instanței de fond cu privire la restituirea acțiunii, în temeiul art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, din motiv că reprezentantul reclamantului/recurent nu a înlăturat pe deplin toate neajunsurile indicate în încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28 august 2024.

Or, actele cauzei denotă cu certitudine înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 28 august 2024, de către avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena și anume prezentarea înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată în număr egal pentru a fi înmânate pârâtului, înscrisurile anexate la cererea de chemare în judecată fiind într-o stare lizibilă.

În această ordine de idei, instanța de recurs ajunge la concluzia că la etapa verificării înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată înaintată de Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, judecătorul a dat dovadă de un formalism incompatibil cu litera și spiritul art. 6 § 1 din CEDO, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite.

Astfel, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia restituirii, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 10 septembrie 2024, emisă de instanța de fond.

Din cele ce preced, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în același complet de judecată, la etapa de acceptare a cererii.

Din aceste raționamente, conform art. 423-427 lit. b), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Terziman Alexandru în interesele lui Balan Elena.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10 septembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Balan Elena împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, în același complet de judecată, la etapa de acceptare a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Marina Anton

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Constantin Roșca